

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 361. Usque Ad Annum 395

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117786

§. 16. Alii Canones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66032](#)

Sæculuim IV. nam hic sermo est de hæreticis, quorum
A. C. 374. baptismus, ut ante dictum est, erat nullus. Conjunctiones personarum Deo
c. 6. consecratarum pro fornicariis habebantur, & separari jubebantur; S. Basilius
 has personas vocat canonicas, quæ vocantur Clericos, & Monachos comprehenduntur.
s. 62. 63. Peccata contra naturam puniuntur sicut
c. 67. 75. adulterium. Incestus fratri, & sororis
 undecim annorum pœnitentia expiatitur; nempe reus tribus annis erit in ordine flentium, tribus aliis in ordinem dientium, tribus prostratorum, & duabus stantium, universim annis undecim statutus.
c. 79. 76. Idem pro peccato cum privigna statutus.

§. XVI.

Alii Canones.

c. 73. Apostata, qui JESU Christo renuntiavit, tota vita sua in ordine flentium drabit; at ante mortem pœnitentia ei concedetur, (*) & cum fiducia in Deum Misericordiam Communio præbebitur.
c. 81. Qui in Barbarorum incursione, per Deum juraverint, aut carnes immolatas manducaverint, pœnitentiam agent tempore breviori, aut longiori, nempe pro mensura

(*) Hic sub voce Pœnitentiæ Absolutio secreta videtur accipienda; quæ enim alia Pœnitentia ei fuisset ante mortem tribuenda, qui tota vita sua inter Fletes pœnitentiam sustinuerat?

sura pugnæ, qua persecutoribus restite-
rint. Qui Magicam artem exercuit, si-
milem cum homicida pœnitentiam aget; qui
Divinationibus, & sortilegiis fidem,
more Gentilium, adhibent, aut magos in
domos suas inducunt, ut Dæmonis pacta
pactis solvant, sex annis pœnitrebunt.
Perjurus poenitebit annis decem, aut sex,
si vi ad juramentum violandum adactus
est. Qui juravit, se proximo suo noci-
turum, non tantum juramento stare non
tenetur, sed etiam in ordinem pœnitentia-
tum redigatur, quod jurare ausus fuerit.
Eandem Doctrinam S. Basilius viro nobis-
li, nomine Callistheni perscripsit, qui ju-
raverat, severissime mancipia sua punitu-
rum; monet hunc Dominum, pœnitentia-
tum Ecclesiasticam non minus utilem ad
castigandos servos suos futuram, quam si
vindicta publica in eos animadvertat.
Sed redeamus ad Canones ad S. Amphi-
lochum missos. Non nulli jurabant, se
non permisuros, ut Presbyteri, vel Epis-
copi ordinarentur; S. Basilii sententia c. 10. & ep.
est, tales non esse contra suum juramen- 3. init. p.
tum cogendos, dicens, experientiam do- 774.
cuisse, id male successisse; sed vult, ut c. 27.
forma juramenti examinetur, verba, &
mens jurantis. Votum ridiculum, quale
est vovere abstinentiam a carne porcina,
ad nihil obligat.

De

Sæculum IV. De Furibus dicit: *Si quis furatus est se ipsum accusat, uno anno Communione privabitur, si ab aliis convinci debatur, annis duobus, quos partim prostratus, partim stans explebit.* Usurarius potest admitti ad Sacerdotium, si animum avaritia purgaverit, & acquisita per usuram, criminis sui fructum, distribuerit in pauperes. Criminis complex, qui se ipsum non accusaverit, sed convictus fuerit, tanto tempore pænitentiam aget, quanto quantum facinus commisit. Regula generalis est, si peccator magno fervore pænitentiam suam adimplere student, de tempore aliquid remitti possit; si vero ægerrime malos habitus emendat, tempus solum nihil proderit, cuius concedendi finis alius non est, quam ut digni fructus pænitentia probentur. Summopere ergo caveamus, inquit S. Basilius, ne peccatores nos quaque secum in ruinam trahant; terribilem judicii diem quotidie cogitemus. (*) Arguimus

(*) Pathetica, illisque, qui hodie audiendi Pænitentium Confessionibus fatigantur, utilissima est hæc S. Basilius exhortatio; nam Pænitentia publica, & secreta, quia eundem finem habent, neope Pænitentis emendationem, & absolutionem peccatorum, si modum publici, & secreti excipiatis, ejusdem rationis sunt.

S. Pater dicit; Si peccatoris in adimplenda Pænitentia magnus fervor appareat, de tempore aliquid

guamus eos diu noctuque, publice, & pri-
vatim; ante omnia Deum rogemus, ut eos
lucrari possimus, & si non possimus, sal-
tem nostras animas ab æterna damnatione
eripere satagamus! His verbis S. Basilii
epistola tertia Canonica ad S. Amphilo-
chum clauditur.

Quædam aliæ supersunt litteræ S. Basili-
lii in materia Disciplinæ observatu dignæ,
quæ ad Censuras generales pertinent.

Epistola

aliquid remitti posse. Sequitur, si hodie non
magnus in Confidente dolor dispiciatur, oportere,
ut saltem Sacerdos martyre perpendat, an statim
concedenda sit Absolutio. Rursus S. Pater dicit;
Si Pœnitens ægerrime pravos habitus emendet,
solum tempus ei non profuturum. Itaque si
Confiteiens frequenter relabatur, non solum diffe-
renda Absolutio, sed etiam necesse erit, ut absolvendus
ad destruendum malum habitum pre-
ces, jejunia, eleemosynas adhibeat, occasionem
fugiat, & præcipue actibus virtutis vitio, cui
adsuevit, contrariæ pravum affectum comprimat.
Non leve negotium facessunt Confessario Pec-
catores consuetudine mala impliciti, & quid
cum ipsis agendum, sæpe viri prudentissimi hæ-
sitant.

Sed etiam alii sæpe Tribunal secretum acce-
dunt, multa, & mortalia peccata confitentur,
nulla autem intensionis doloris nota cognoscitur,
propositum sibi esse non peccandi quidem affir-
mant, & fidem faciunt Confessario, si is in spe-
cula-

Sæculum IV. Epistola prima contra raptorem scrip-
A. C. 374. est, videturque at aliquem Episcoporum.

Basilio subjectorum autad aliquem Chor-
episcopum, data. Reprehendit, quod pa-
rum iis omnibus curæ sit, tam perniciōsum
usum reprimere, & singulatim huic Episco-
po præcipit, ut raptorem cogat, pueram
parentibus suis reddere, ipsum a precibus
excludat, atque cum consciis, & torna-
eius domo excommunicatum declareat ad-

tric-

culatione sistat, si rem practice consideret, ipsa
emendationis evanescit. Tamen confitemi-
statur pœnitentia non adeo gravis, statim abso-
lutitur & e Confessionali ad Sacri Corporis Domini
Nostri Mensam transit. An tum secura sit Pe-
nitentis conscientia? an muneri suo satisfecit
Confessarius?

Quamvis vero hæc Quæstio pro casibus sin-
gulis definiri non possit, tamen oprandum re-
detur, ut in nostra Germania, quando Pœnitentes
plura mortalia, & non nunquam intra breve tem-
pus commissa, confitentur, magis ad antiquum
Ecclesiæ Catholicæ rigorem respiceretur, & ab-
solutio differretur, donec ex Pœnitentis sincero
conatu, & secura, saltem ex parte emendatione,
Confessario constaret, ad recipiendum Sacra-
mentum esse dispositos. Juxta Ecclesiæ antiquæ mo-
rem in Tribunal publico non tantum emenda-
tio, sed etiam Pœnitentia Absolutionem semper
præcedebat. Cur non hodie Sacerdos in Pe-
nitentia secreta saltem partem emendationis ante
Absolutionem exigat, ut securus sit, se eam non
indigno conferre?

scriptu
orum
Chor
iod p
ciosum
Episco
uellam
recibus
& tota
aret ad
trien
ret, sp
renti d
an ablo
is Dom
ra fir Pe
satisfec
ibus fin
dum v
enitentes
eve tem
niquam
, & Ab
sincero
datione,
cramen
qua mo
emende
semper
in Pa
nis ame
cam nou

triennium. Populum quoque illius vici, Sæculum IV.
qui raptam puellam recepit, retinuit, & ne redderetur, impediit, precibus excludi
jubet. Altera epistola est contra captio-
sum litigatorem, qui ea, quæ in judicio
contra se afferebantur, fraudulenter in
suam defensionem vertebat. S. Basilus
jubet, ut cum tota sua familia precibus
excludatur, & omni cum Clericis com-
municatione privetur. In his duabus
epistolis censoriarum generalium exem-
pla videmus. Tertia agit de quodam,
qui juxta Regulam Evangelii saepius mo-
nitus, vitam non emendaverat; S. Basilius
mandat, ut excommunicetur, toti
oppido denuntietur, omnesque qualicun-
que vitæ commercio cum eo abstineant.
Hic dispicitur, jam tunc excommunica-
tionem aliquatenus in temporalia influ-
xisse. S. Basilus in hoc puncto S. Atha-
nasii exemplum sequebatur.

A. C. 374.

Epistola ad Cæsariam (*) de frequen- Ep. 389.
ti communione majoris momenti est,
quam ut hic omitti possit. In hac Basilius ista edicit: *Bonum est, & utile quotidie communicare, & participem fieri Corporis, & Sanguinis Iesu Christi.*
Nos

(*) Interpres Protestans istud reddit: der Brief an die von Cæsarea. belle! In sequenti-
bus Lineis semper vocem: Sacrificium, permutat. Sileo alias errores.

Hist. Eccles. Tom. IV.

Gg

Nos

Seculum IV. Nos quidem quater in Septimana Diebus
A. C. 374. *Dominica, Mercurii, Veneris, & Sabatti, atque aliis diebus, quando alicujus Martyris (*) memoriam celebramus, Communionem accipimus. Quod autem tempore persecutionis Christianus, cui Presbyteri, aut Ministri copia non est, propria manu Communionem sumere absque ulla dubitatione teneatur, nulla alia demonstratione opus est, quam quod id ipsum usu constanti, & antiqua consuetudine stabilitum sit. Omnes Monachi, qui deserta habitant, sibi Presbyteri non sunt, Communionem apud se servant, & suis manibus communicant. Alexandriæ, & in Ægypto plerique Latin domi suæ Communionem asservant; postquam enim semel Sacerdos sacrificium cele-*

S. Basilius. bravit, & hostiam distribuit, qui simul de frequen- totam accepit, & deinde saepius de ea su- ti Commu- mit, credat, quod ex manu Sacerdotis, a quo accepit, communicet. Qui in ipsa E-

clesia communicat, acceptam a Sacerdote particulam in sua potestate habet, antequam manu ad os deferat; idem ergo est in effectu, sive quis a Sacerdote unam particulam, aut plures simul particulas accipiat. S. Basilius hic loquitur de more sui temporis, quo Presbyter, distribuens

Eycha-

(*) Similes modi Sanctos Martyres honorandi, toti Antiquitati & Ecclesiæ probati, hodie a Protestantibus exploduntur. Quo fundamento

Diebus
Sabba-
s Mar-
domini
tempore
byteri,
z manu
lubito-
ratiou
onstan-
um sit.
nt, ubi
n apud
nicant.
e Latii
posse
m cele-
i samul
ea su-
otis, a
sa Ec-
erdote
ante-
o est in
parti-
s acci-
more
buens
Sycha-
onoran-
nodie
uentor

Eucharistiam, eam manu porrigebat, **Sæculum IV.**
quam quisque sibimet ipsi in os immitte- **A. C. 374,**
ret. Clarissime hic notat, Eucharistiam
fuisse asservatam, (*) ut Christiani etiam
communicare possent extra tempus Sa-
crafficii, extra Ecclesiam, imo in locis lon-
ge dissipatis, qualia erant Monasteria in de-
sertis; id tamen etiam sub specie vini
factum fuisse haud ita facile credi potest.

§. XVII.

Exilium S. Eusebii Samosateni.

Tandem persecutio in Catholicos etiam **Theod. IV.**

S. Eusebium Samosatenum corripuit, c. 13. 14.

cujus zeli ardorem Ariani ultra ferre non
poterant. Sciens, plures Ecclesias suis
Pastoribus orbatas, Syriam, Phœniciam,
Palæstinam peragrabat, Tiaram Persicam
capite gestans, & more militari vestitus;
Presbyteros, Diaconos, aliosque Cleri-
cos ordinabat in Ecclesiis, ubi opus erat,
& si Episcopi Catholici alicubi occurris-
sent, etiam novos ordinabat Episcopos.
In eum ergo lata est sententia, ut in Thra-
ciam relegaretur. Illi, qui proscriptio-
nis mandatum ferebat, sub vesperum ad

Gg 2 se

(*) Quid huic exemplo Protestantes oppo-
nunt, qui dicunt, non licere S. Eucharistiam af-
servare? imo omnia adjuncta persuadent, illos
Christianos tantum sub Panis specie sacrum Chri-
sti Corpus, & Sanguinem accepisse.